

Slutrapport for kampagne om kontrol med fodertilsætningsstoffer i foder importeret fra tredjelande

INDLEDNING

Foder, der importeres, skal overholde EU-reglerne for fodertilsætningsstoffer. Denne kampagne har fokus på overholdelse af reglerne vedrørende godkendelse, anvendelse og mærkning af fodertilsætningsstoffer og foder indeholdende tilsætningsstoffer, importeret fra tredjelande.

Derudover kontrolleres det om den mærkningsansvarlige - samt producenten af foderblandinger - er angivet på mærkningssedlen.

Det kan medføre en risiko for foder- og fødevarer sikkerheden, hvis fodertilsætningsstoffer anvendes i strid med godkendelsesbetingelserne, eller hvis ulovlige tilsætningsstoffer anvendes i foder til fødevarerproducerende dyr.

Lovgrundlag

- Fodertilsætningsstofforordning nr. 1831/2003, artikel 3 og 16
- Markedsføringsforordning nr. 767/2009, artikel 12, 15, 16 og 17

Kampagnens formål

Hovedformålet med kampagnen er at styrke foder- og fødevarer sikkerheden og kan brydes ned i følgende delformål:

1. At myndighederne får bedre kendskab til regelefterlevelsen ved virksomheders import af fodertilsætningsstoffer og foder indeholdende tilsætningsstoffer.
2. At give ekstra vejledning, og at importørerne får et øget fokus på reglerne, hvor der er behov.

KONKLUSION

I kampagnen er hovedparten af danske fodervirksomheder med import af fodertilsætningsstoffer og foder indeholdende tilsætningsstoffer kontrolleret. Det er første gang, Fødevarestyrelsen gennemfører en målrettet kontrol af import af fodertilsætningsstoffer, som giver mulighed for et overblik over regelefterlevelsen på området.

Kampagnen viser, at virksomhederne har forholdsvis godt styr på reglerne på fodertilsætningsstofområdet. Der har ikke været sager i kampagnen, hvor Fødevarestyrelsen har konstateret en risiko for foder- eller fødevarerikkerheden.

Virksomhederne har i stor udstrækning kendskab til EU-Kommissionens register over godkendte fodertilsætningsstoffer og ved, hvordan det skal bruges. Fodertilsætningsstofregisteret er dog et dynamisk system, og virksomhederne er ikke altid tilstrækkeligt opmærksomme på løbende at holde sig ajour med ændringer til de enkelte tilsætningsstofgodkendelser. Dette er en kilde til flere af de mærkningsfejl, der blev konstateret i kampagnen.

Enkelte virksomheder er ikke opmærksomme på, at de påtager sig mærkningsansvaret i EU ved import.

Der er en tendens til, at virksomheder med import af fodertilsætningsstoffer eller forblandinger har bedre kendskab til reglerne end handelsvirksomheder, der importerer foderblandinger med indhold af fodertilsætningsstoffer.

Indtrykket fra kontrolbesøgene er, at især de mindre virksomheder har haft gavn af kampagnen, herunder vejledningsdelen.

RESULTATER

Kampagnen inkluderer 29 virksomheder, og kampagnens resultater bygger på kontrol af reglerne om godkendelse, anvendelse og mærkning af fodertilsætningsstoffer med udgangspunkt i udvalgte produkter. Med så få virksomheder er datagrundlaget begrænset, og data i denne rapport må derfor tages med et forbehold.

Nedenfor er resultaterne kort gennemgået for kampagnens to delformål.

Resultater for delformål 1: At myndighederne får bedre kendskab til regelefterlevelsen ved virksomheders import af fodertilsætningsstoffer og foder indeholdende tilsætningsstoffer

Virksomhederne har generelt et tilstrækkeligt kendskab til reglerne, hvilket ses af tabel 1, der afspejler virksomhedernes kendskab til reglerne under kontrolbesøgene.

Tabel 1. Overblik over, om virksomhederne har tilstrækkeligt kendskab til reglerne om import af fodertilsætningsstoffer. Data afspejler de 29 virksomheders svar på spørgsmål i tjeklisten.

Kender virksomheden følgende regler om fodertilsætningsstoffer:	Tilstrækkeligt	Ikke tilstrækkeligt
Generelt kendskab til regler for godkendelse, anvendelse og mærkning	28	1
Godkendelse, herunder fodertilsætningsstofregisteret	26	3
Mærkning (herunder anvendelse)*	17	7
Indhentning af nødvendig information fra tredjeland	25	4
Påtager sig fuldt ansvar for mærkning*	21	3

* For dette kontrolområde har der været fem virksomheder, der alene har importeret tilsætningsstoffer til internt brug. På disse virksomheder har det ikke været relevant at kontrollere mærkningsområdet. Derfor er der ift. kontrol af mærkning samlet set kun data for 24 virksomheder.

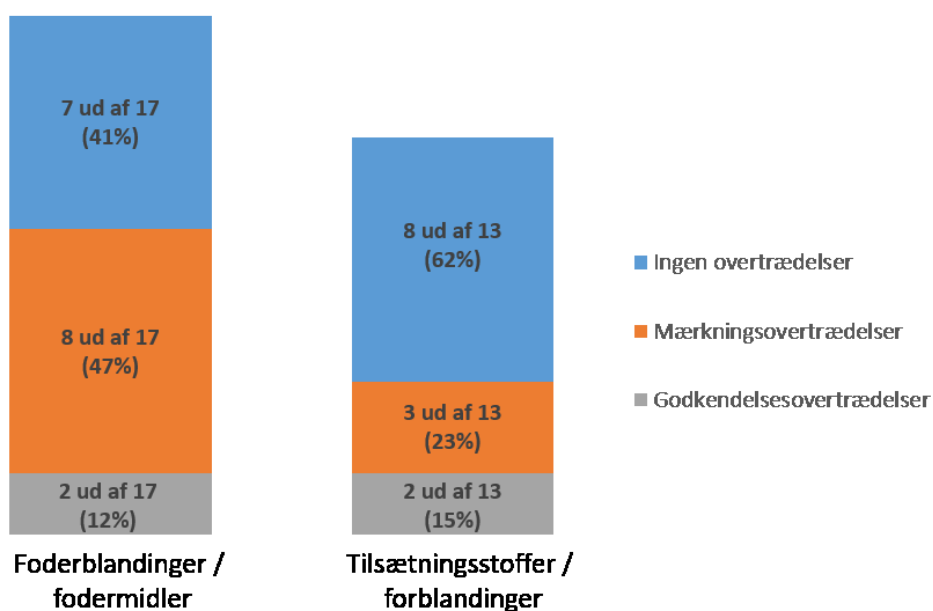
Kampagnen har vist, at virksomheder, der importerer foderblandinger eller fodermidler indeholdende fodertilsætningsstoffer – i følgende rækkefølge – har mindst kendskab til:

- regler om mærkning af fodertilsætningsstoffer,
- indhentning af informationer om fodertilsætningsstoffer fra leverandør, og
- regler om hvorvidt de anvendte fodertilsætningsstoffer er godkendte.

Virksomheder, der importerer fodertilsætningsstoffer eller forblandinger, har mindst kendskab til:

- regler om mærkning af fodertilsætningsstoffer og
- regler om ansvar for mærkning.

I kampagnen blev der givet 10 indskærpelser og konstateret 5 bagatelagtige forhold. Figur 1 nedenfor giver et overblik over, hvor mange og hvilke overtrædelser, der blev konstateret på kontrolbesøgene. Figuren skelner ikke mellem indskærpelser og bagatelagtige forhold. Der blev i alt konstateret 11 overtrædelser af reglerne om mærkning og anvendelse, og 4 overtrædelser af reglerne om godkendelse.

Figur 1. Overblik over fordelingen af overtrædelser/ingen overtrædelser på virksomhederne.

Overtrædelserne omhandler mangler ved mærkning og godkendelse af importeret foder. Værdierne på søjlerne angiver det faktiske antal overtrædelser, samt den procentvise fordeling. En af de 29 kontrollerede virksomheder importerer både rene fodertilsætningsstoffer/forblandinger og fodermidler/foderblandinger med fodertilsætningsstoffer, hvorfor virksomheden tæller med i begge søjler. Derfor ser der i figuren ud til at være 30 virksomheder i stedet for 29.

Som det ses af figur 1, er der en tendens til, at virksomheder, der importerer foderblandinger/fodermidler med fodertilsætningsstoffer, har flere overtrædelser – særligt mærkningsfejl - end virksomheder, der importerer fodertilsætningsstoffer/forblandinger.

De oftest forekommende overtrædelser er mærkningsfejl: Virksomhederne har her haft udfordringer med at finde og angive (korrekt) funktionel gruppe, navn eller ID-nummer på fodertilsætningsstoffet. Enkelte virksomheder har haft problemer med at identificere, om de anvendte fodertilsætningsstoffer er godkendte. I ét tilfælde, er det indskærpet, at det ikke er lovligt at markedsføre foder med et ikke godkendt fodertilsætningsstof. Efter en konkret risikovurdering har der dog ikke været belæg for at tilbagekalde allerede markedsførte produkter.

Der er en lille tendens til, at rene handelsvirksomheder har flere overtrædelser end produktionsvirksomheder. Således havde 10 ud af 17 (59 %) handelsvirksomheder en overtrædelse, mens 5 ud af 12 (42 %) produktionsvirksomheder havde en overtrædelse. Handelsvirksomheder markedsfører typisk fodermidler og foderblandinger frem for fodertilsætningsstoffer.

Resultater for delformål 2: At give ekstra vejledning, og at importørerne får et øget fokus på reglerne, hvor der er behov

Virksomhederne har generelt et godt kendskab til reglerne, men der blev i flere tilfælde konstateret manglende efterlevelse af disse, primært i form af mærkningsfejl. Dette typisk fordi virksomhederne ikke er tilstrækkeligt opmærksomme på løbende at holde sig ajour med ændringer til de enkelte tilsætningsstofgodkendelser.

I forbindelse med kampagnen blev der konstateret 15 overtrædelser. I tilfælde af overtrædelse var muligheden for at give ekstra vejledning, og dermed øge fokus på reglerne, meget relevant. Især de mindre virksomheder gav i forbindelse med kontrolbesøgene udtryk for, at de har haft gavn af vejledningsdelen i kampagnen.

METODE

Kampagnekontrollen blev udført fra 1. juni til 26. november 2021 hos 29 virksomheder, som importerer foder, der indeholder eller består af fodertilsætningsstoffer.

Virksomhederne blev udvalgt med udgangspunkt i Fødevarestyrelsens importørliste til Kommissionen fra 2018 samt de tilsynsførendes detailkendskab til virksomhederne.

Som arbejdsredskab ved kampagnekontrollen anvendte den tilsynsførende bl.a. en tjekliste med spørgsmål til virksomheden.

På kontrolbesøgene blev der, så vidt muligt, udvalgt 2-3 færdigmærkede produkter med fodertilsætningsstoffer (rene fodertilsætningsstoffer, forblandinger, fodermidler med tilsætningsstoffer eller foderblandinger med tilsætningsstoffer). Produkterne skulle være importeret direkte fra tredjeland. Disse produkter blev gennemgået i forhold til de nævnte regler for godkendelse, anvendelse og mærkning.

Der blev ikke udtaget prøver til laboratorieanalyse som en del af kampagnen.